

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Meldal kommune

Arkivsak:

Møtedato/tid: 13.02.2015, kl. 08:30

Møtested: Næringsforeningen i Orkdalsregionen, Løkken Verk

Møtedeltakere: Atle-Ingar Kjelstad, leder
Odd Aa, nestleder
Tove Hilstad
Karin Bjørkhaug
Stig-Erik Olsen

Forfall: -

Andre møtende: Berit Arntsen, Næringsforeningen i Orkdalsregionen
Petter Lindseth, Meldal kommune
Siri Eithun, Meldal kommune
Torbjørn Berglann, Konsek

Kopi: Ordfører, rådmann, næringssjef, postmottak, postmottak
Revisjon Midt-Norge IKS, Kjell Næssvold, Revisjon Midt-Norge IKS

NB! Møtet avvikles på Løkken Verk i Næringslivets hus, som ligger rett ved riksvei 700, tvers overfor Bergmannskroa, sentralt på Løkken.

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 31.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til
Kontrollutvalgssekretariat Midt-Norge IKS v/Torbjørn Berglann på telefon 400 67 058, eller e-post: torbjorn.berglann@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 9.2.2015

Atle-Ingar Kjelstad (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Torbjørn Berglann
Rådgiver, Konsek

Sakliste

- 001/15 Orientering om næringsutvikling i Meldal kommune
- 002/15 Referatsaker
- 003/15 Aktuelt fra utvalgene
- 004/15 Invitasjon til å delta i selskapskontroll av Hamos forvaltnings
IKS
- 005/15 Eventuelt
- 006/15 Godkjenning av møteprotokoll

Orientering om næringsutvikling i Meldal kommune

Saksbehandler: Torbjørn Berglann
Arkivkode: 033, &17
Arkivsaknr.: 15/8-6

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar redegjørelsene til orientering.

Saksutredning

Som et ledd i arbeidet ønsker kontrollutvalget å oppsøke kommunens virksomheter og virksomheter der kommunen er eier. Dette for å få mer kunnskap om drift og eierstyring. I dette møtet besøker kontrollutvalget Næringsforeningen i Orkdalsregionen på Løkken Verk. Lederen vil gi en orientering, og Meldal kommunes rådmann og næringssjef vil orientere om kommunens arbeid med næringsutvikling.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Sekretariatet anbefaler utvalget å ta redegjørelsene til orientering.

Referatsaker

Behandles i utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget i Meldal kommune	13.02.2015	002/15

Saksbehandler: Torbjørn Berglann
Arkivkode: 033, &17
Arkivsaknr.: 15/8-2

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg

Melding om politisk vedtak.pdf

Evaluering av kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat - sammendrag

Saksutredning

Følgende referatsaker vil bli presentert i møtet:

1. Kommunestyrets behandling av plan for selskapskontroll
2. Evaluering av kontrollutvalgene og sekretariatene

Meldal kommune
Rådmannen

KonSek
v/Torbjørn Berglann

Deres ref.	Vår ref: Oppgis ved henvendelse hit	Arkivkode:	Dato:
	08/996-8/PELI	FE-216, FE-037, TI-&58/	Meldal, 07.01.2015

Melding om politisk vedtak - Plan for selskapskontroll 2015 - 2016

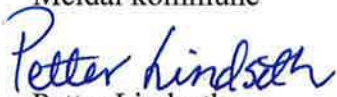
Kommunestyret behandlet i møte den 11.12.2014 ovennevnte sak 070/14.

Følgende vedtak ble fattet:

KS-070/14 Vedtak:

1. Kommunestyret vedtar plan for selskapskontroll 2015 – 2016.
2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre omprioriteringer i planen dersom det skjer endringer i forutsetningene eller av hensyn til samarbeid med andre eiere.
3. Kontrollutvalget gis fullmakt til å prioritere ressurser mellom forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

Med vennlig hilsen
Meldal kommune

Petter Lindseth
rådmann

Postadresse:
Kvamsveien 2
7336 Meldal

Telefon:
72 49 51 00
Telefaks:
72 49 51 01

Organisasjonsnr:
958 731 647
Bankgiro:
4260 05 60322

E-post:
postmottak@meldal.kommune.no
Internett:
www.meldal.kommune.no

Deloitte.

Evaluering Kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat

Desember 2014

Forord

Denne rapporten omhandler en evaluering av kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat, og er utført på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Siktemålet med oppdraget er å styrke kunnskapsgrunnlaget om sentrale deler av den kommunale egenkontrollen. Dette skal videre kunne danne grunnlag for en eventuell vurdering av regelverk og for utvikling av nye tiltak. Ved Deloitte har arbeidet vært ledet av Birte Bjørkelo (prosjektleder), mens Øyvind M. Berge og Line M. Johansen har vært prosjektmedarbeidere. Rapporten er forfattet av de tre i fellesskap. Stein Ove Songstad har vært ansvarlig partner for oppdraget som i sin helhet er utført i 2014.

I forbindelse med evalueringen er det mange som fortjener en stor takk. Først og fremst ordførerne, rådmennene, kontrollutvalgslederne og kontrollutvalgssekretærene som velvillig stilte opp for intervju i de syv kommunene hvor vi gjorde dybdeundersøkelser. En like stor takk rettes til rådmennene, kontrollutvalgslederne og kontrollutvalgssekretærene som besvarte våre spørreundersøkelser. Vi vil videre takke deltakerne på evalueringseminaret for nyttige innspill underveis i arbeidet.

Ved Deloitte ønsker vi å takke Gunnar Husabø og Gunnar Hoff for verdifulle kommentarer og nyttige innspill underveis i arbeidet med rapporten.

Deloitte, desember 2014

Stein Ove Songstad (ansvarlig partner)

Sammendrag

Denne rapporten omhandler en evaluering av kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat, og er utført på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Siktemålet med oppdraget er å styrke kunnskapsgrunnlaget om sentrale deler av den kommunale egenkontrollen. Det er gjennomført tre spørreundersøkelser (til rådmenn, kontrollutvalgsledere og –sekretærer), og det er foretatt 23 intervjuer i syv utvalgte kommuner. Det er videre gjennomgått dokumenter vedrørende kontrollutvalgets arbeid i disse kommunene.

Den kommunale egenkontrollen og kontrollutvalgenes organisering

Den kommunale egenkontrollen har de siste tiårene fått økt betydning. Fra ny kommunelov i 1992 der det ble stilt krav om at alle kommuner skal ha et kontrollutvalg, via en egen kontrollutvalgsforskrift i 2004, og frem til i dag hvor det anslagsvis bestilles rundt 750 forvaltningsrevisjoner og 225 selskapskontroller i året.

Etter 2008 har det vært en økning både nominelt og reelt i midlene kommunene benytter på kontroll og revisjon. Denne økningen er likevel moderat. Utgiftene er stabile om man justerer for den generelle veksten i kommunenes brutto driftsutgifter.

Kontrollutvalgene består i stor grad av politikere med lang erfaring. Flertallet av kontrollutvalgsledere har lengre kommunestyreerfaring enn en gjennomsnittlig kommunestyrepolitiker. Mens halvparten av kontrollutvalgslederne var uten kommunestyreerfaring i 1998 er det i dag bare et mindretall (15 prosent) som ikke har erfaring fra kommunestyret.

Likevel betraktes kontrollutvalgene som en lite attraktiv posisjon av flere folkevalgte. Samtidig viser vår evaluering at det er høy gjenvælgsprosent og stort engasjement i kontrollutvalgene. Vi finner at gjenvælgsprosenten i dag er like høy for kontrollutvalgene som for kommunestyre og formannskap. Dette indikerer at kontrollarbeidet trolig engasjerer når man først har trådt inn i utvalget. Kontrollutvalgene har også i gjennomsnitt økt antall medlemmer siden forrige valgperiode. I dag er det i gjennomsnitt rundt 4,5 medlemmer i et kontrollutvalg. De mellomstore og store kommunene har fem medlemmer eller flere, mens mange småkommuner fortsatt har tre medlemmer.

Nesten alle kontrollutvalg har minst ett medlem som er valgt blant kommunestyrets representanter. Dette viser at det har hatt en effekt å regelfeste kommunestyrerepresentasjon. Kontrollutvalgsleder blir som regel valgt fra «opposisjonen» i kommunestyret. Bare seks prosent av kommunene har valgt en kontrollutvalgsleder fra samme parti som ordfører.

Overordnet analyse – sentralt både for valg av prosjekt og ellers i den kommunale egenkontrollen.

Nesten alle kontrollutvalg har en plan for forvaltningsrevisjon, og et klart flertall har også en plan for selskapskontroll. Disse planene er i de aller fleste kommuner tuftet på en overordnet analyse av risikoforhold i vedkommende kommune. Rundt halvparten av kontrollutvalgene oppdaterer analysen og planene for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll underveis i valgperioden.

Selv om vi finner betraktelige variasjoner i utforming og omfang av overordnet analyse, opplever et klart flertall av kontrollutvalgslederne at analysen gir tilstrekkelig informasjon til å velge ut og prioritere forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller. Det går videre fram at tre fjerdedeler av kontrollutvalgene i stor grad utarbeidet plan for forvaltningsrevisjon med utgangspunkt i overordnet analyse, mens drøyt halvparten gjorde det samme når det gjelder plan for selskapskontroll. I denne sammenheng må det påpekes at det først midt i inneværende valgperiode ble et krav om at det skal utføres en overordnet analyse for selskapskontroll.

Planene for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll blir i hovedsak vedtatt av kommunestyret med den prioritering av prosjekter som foreslås av kontrollutvalget. Et klart flertall oppgir at kommunestyret ikke gjorde noe endringer når de behandlet planene. De fleste kontrollutvalgene følger rekkefølgen som er satt i planene, til tross for at så å si alle har mandat fra kommunestyret til å gjøre endringer underveis i perioden.

Litt over halvparten av rådmennene som har kjennskap til overordnet analyse som er utarbeidet av kontrollutvalget, mener den gir en god oversikt over risikoområdene i kommunen. I en drøy tredjedel av kommunene benytter administrasjonen kontrollutvalgets overordnede analyse i sitt internkontrollarbeid. Særlig er det de rådmennene som ble involvert i arbeidet med overordnet analyse som benytter den i internkontrollarbeidet.

Moderat vekst i antall prosjekter – men betydelige variasjoner mellom kommunene

Vi anslår at det har vært en vekst i antall forvaltningsrevisjons- og selskapskontrollprosjekter som kontrollutvalgene gjennomfører. Når det gjelder selskapskontroll anslår vi en dobling fra perioden 2006-2008 frem til i dag. Utgangspunktet var imidlertid beskjedent med rundt 0,2 per kommune i 2006-2008, og 0,5 unike prosjekt i gjennomsnitt per kommune i 2013. Når det gjelder forvaltningsrevisjon er det også trolig en vekst, og vi anslår 1,7 prosjekter i gjennomsnitt per kommune i 2013. Samtidig er det betydelige variasjoner mellom kommuner. Én av fem kommuner har i inneværende periode ikke gjennomført årlig forvaltningsrevisjon. Det er også en femtedel av kommunene som har under 100 000 kroner i årlig budsjett til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Til tross for at mange kontrollutvalg har begrensede ressurser, er det bare åtte prosent av kontrollutvalgslederne som mener at budsjettet ikke er tilstrekkelig til å gjennomføre nødvendige forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller. Faktorene flest kontrollutvalgsledere mener er viktig for å få gjennomført forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller, er revisors kompetanse og revisors gjennomføringsevne.

Nesten halvparten av kontrollutvalgslederne kjenner ikke til omfanget til et typisk forvaltningsrevisjons- eller selskapskontrollprosjekt, verken i timer eller kroner. Basert på svarene til de kontrollutvalgsleder som har kjennskap til ressursbruken, samt andre undersøkelser, anslår vi at et «normalt» forvaltningsrevisjonsprosjekt er på i underkant av 300 timer. Det er imidlertid store variasjoner i omfang.

Til tross for at de fleste kontrollutvalgslederne oppfatter kvaliteten på gjennomførte forvaltningsrevisjoner som høy, viser en gjennomgang av tjue tilfeldige rapporter varierende kvalitet. Rådmenn er mer kritisk til kvaliteten enn kontrollutvalgslederne, men også blant rådmenn oppfatter et klart flertall kvaliteten på forvaltningsrevisjonsrapporter er høy.

Forvaltningsrevisjonsrapportene vi har gjennomgått oppfyller i all hovedsak de formalkrav som standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001) stiller til rapportene, med noen unntak. De senere års kvalitetskontroller utført av Den norske Revisorforening (DnR) og Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) viser også at de kontrollerte medlemsbedriftene i all hovedsak gjennomfører forvaltningsrevisjoner i tråd med kravene i RSK001. Av kvalitetskontrollene går det frem at det de siste årene ikke er rapporter som har fått «ikke godkjent», men at flere er «godkjent med merknad».

Utførelsen av selskapskontroller synes gjennomgående å bli vurdert som dårligere enn for forvaltningsrevisjon. Det er også en god del uklårheter knyttet til hvordan selskapskontroller skal gjennomføres, og i praksis er det et utydelig skille mellom eierskapskontroll og forvaltningsrevisjoner av selskap. Dette innebærer at det gjennomføres forvaltningsrevisjoner av selskap uten at RSK 001 følges, og av kontrollutvalgssekretærer som ifølge regelverket ikke skal gjennomføre revisjonsoppgaver for kommuner de er sekretær for. Vi foreslår at det bør utarbeides tydeligere retningslinjer for gjennomføring av selskapskontroll, og at det bør vurderes om også selskapskontroller (eierskapskontroller) skal omfattes av standard for forvaltningsrevisjon.

Forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller er viktige verktøy for kontroll og læring i forvaltningen

Så å si alle kontrollutvalgslederne, og et klart flertall av rådmennene, oppfatter at forvaltningsrevisjon og selskapskontroll er en viktig del av kommunens egenkontroll. Det går også frem at rapportene bidrar både til bedre internkontroll og til læring og forbedring i forvaltningen. Hvordan rådmennene blir involvert i overordnet analyse, og hvordan de opplever revisjonsprosessen, revisjonens kompetanse og kvaliteten på rapportene, har betydning for læringseffekten.

De fleste kontrollutvalg baserer sine planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll på risikoforhold avdekket i overordnet analyse. Kontrollutvalgets bestilling av prosjekter er i all hovedsak forankret i planene. Revisor anbefaler i de fleste rapporter tiltak som kommunen bør gjennomføre. Videre blir tiltakene som revisor anbefaler i all hovedsak vedtatt av kontrollutvalget. Kommunestyret fatter (vanligvis) vedtak i samsvar med kontrollutvalgets innstilling, og rådmannen blir som regel bedt om å gjennomføre de tiltak som fremgår av rapporten. Nesten alle kontrollutvalg oppgir at de påser at administrasjonen følger opp kommunestyrets vedtak, og så å si alle rådmenn fremholder at de alltid eller som oftest følger opp vedtatte tiltak. Forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller har slik stor betydning for hvilke endringstiltak forvaltningen skal gjennomføre. Dette innebærer at kvaliteten på arbeidet med overordnet risiko- og vesentlighetsanalyse er avgjørende for at en velger de rette forvaltningsrevisjons- og selskapskontrollprosjektene, og dermed retter oppmerksomheten mot de områder i kommunen hvor det er størst behov for kontroll og forbedring. Det at prosjektene oppfattes som relevante er også viktig for om rådmennene opplever at forvaltningsrevisjons- og selskapskontrollprosjektene fører til læring og forbedring i forvaltningen.

Pressen sjelden tilstede

Forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller er en del av den folkevalgte kontrollen av forvaltningen, og skal bidra til å skape tillit blant innbyggerne til at kommunen forvalter og kontrollerer ressursene på en tilfredsstillende måte. Rapportertene er derfor av offentlig interesse. Undersøkelsen viser likevel at pressen sjelden er tilstede på kontrollutvalgsmøtene. Samtidig gjøres de aller fleste rapporter tilgjengelige for media/offentligheten gjennom en eller annen publiseringskanal. De aller fleste rapporter gjøres tilgjengelig gjennom kommunens saksbehandlingsarkiv og saklister til politiske møter. I tillegg anslår vi at rundt en tredjedel av gjennomførte forvaltningsrevisjoner er tilgjengelig gjennom Norges Kommunerevisorforbunds (NKRF) register over forvaltningsrevisjonsprosjekter. Selv om pressen ikke er tilstede viser denne rapporten at kontrollutvalgssaker ofte blir omtalt i media.

Høringer – vid forståelse og liten utbredelse

Denne undersøkelsen viser at begrepet «høring», i kontrollutvalgssammenheng, i praksis blir brukt om aktiviteter som strekker seg fra orienteringer/redegjørelser fra administrasjonen til granskninger av begivenheter hvor det er mistanke om straffbare handlinger. Fellesnevneren for når begrepet høring brukes, er at det er en gjennomfører en kontroll ved muntlig utspørring/redegjørelse for kontrollutvalget. Selv om vi legger til grunn en vid definisjon av hva en høring er, anslår vi at maksimalt fem prosent av kontrollutvalgene har gjennomført høringer.

Erfaringene fra, og holdningene til høringer varierer. Høringer blir beskrevet både som «ressursbesparende» og «arbeidskrevende». På den ene siden mener enkelte at høringer er bra fordi det bidrar til «åpenhet», mens andre mener det bare skaper «unødvendig støy» med mer fokus på prosess enn sak. Felles for alle er at man ønsker nasjonale retningslinjer dersom høringer er en kontrollform de kommunale kontrollutvalgene skal ha adgang til å benytte.

Det kan stilles spørsmål om det er behov for å gjennomføre høringer i kontrollutvalgene. Funnene fra denne evalueringen gir ikke entydige svar på dette. Det som likevel er tydelig er at dersom en skal bruke høring som et kontrollverktøy, er det et behov for å utarbeide sentrale føringer for hvordan slike høringer skal gjennomføres. Slike retningslinjer bør tydeliggjøre hvilke krav som stilles til offentlighet, eventuell lukking av et møtet, hvem som kan kalles inn og hvilke rettigheter den enkelte har. Det er også et behov for å tydeliggjøre krav til dokumentering av prosessen og hvordan den eventuelt skal følges opp i etterkant. Det vil også være avgjørende at det blir etablert et tydelig skille mellom høring og andre verktøy som kontrollutvalget kan benytte, slik som for eksempel orienteringer, forvaltningsrevisjon, granskning. Dette vil etter vår vurdering kreve en smalere definisjon av høring enn det som har vært forståelsen frem til i dag.

Kontrollutvalgssekretariatene – like, men ulike

Selv om vi kategoriserer de 58 kontrollutvalgssekretariatene i fem «hovedmodeller», dominerer kommunale samarbeidsløsninger. Åtte av ti kontrollutvalg benytter interkommunale selskap eller samarbeid for sekretariattjenester. Markedet er videre dominert av store aktører og tjue av virksomhetene betjener 70 prosent av kommunene. Det er samtidig også mange små sekretariater, og rundt halvparten av sekretariatene består av bare én ansatt. I gjennomsnitt har sekretariatene ansvar for i overkant av syv kontrollutvalg.

I tidligere gjennomganger av sekretariatordninger har det blitt påpekt at noen kontrollutvalgssekretariater er organisert på en måte som ikke er i tråd med kravene i regelverket til sekretariatets uavhengighet fra kommunens administrasjon eller revisor. Det

er i dag færre kommuner hvor dette er tilfelle. Likevel finnes det fortsatt forekomster av ordninger det er grunn til å stille spørsmål om ordningen er i tråd med regelverket.

Denne undersøkelsen viser at kontrollutvalssekretariatene i hovedsak har tre roller: «saksbehandler», «utreder» og «administrator», men at balansen mellom rollene varierer. Alle sekretariatene er «administratorer», og en betydelig andel av sekretariatene fungerer som «saksbehandler» ved å gi egne vurderinger i saksfremstillinger. Det er også noen som fungerer som «utreder» for sine kontrollutvalg, ved at de utfører overordnet analyse, selskapskontroll eller andre oppdrag basert på bestillinger fra utvalget. Selv om så å si alle kontrollutvalgslederne er fornøyd med eget sekretariat, viser evalueringen store variasjoner mellom sekretariatene både når det gjelder hvor mye tid som benyttes på utvalgene og hvilke oppgaver som utføres. Vi anbefaler i denne sammenheng tydeligere nasjonale føringer for hva det må forventes at sekretæren gjør for kontrollutvalget.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.no for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

This communication contains general information only, and neither Deloitte AS nor Deloitte Advokatfirma AS is, by means of this publication, rendering professional advice or services and shall not be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

Aktuelt fra utvalgene

Behandles i utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget i Meldal kommune	13.02.2015	003/15

Saksbehandler:	Torbjørn Berglann
Arkivkode:	033, &17
Arkivsaknr.:	15/8-5

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Saken legges fram uten innstilling.

Saksutredning

Kontrollutvalgets medlemmer følger med på saker som er til behandling i de andre utvalgene, og videreformidler de som kan være av interesse for kontrollutvalget.

Invitasjon til å delta i selskapskontroll av Hamos forvaltnings IKS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Meldal kommune

Møtedato

13.02.2015

Saksnr**Saksbehandler:** Torbjørn Berglann**Arkivkode:** 216, &58**Arkivsaknr.:** 15/35-1

Kontrollutvalgsekretariatets innstilling

1. Kontrollutvalget i Meldal kommune stiller seg positiv til å delta i selskapskontrollen av Hamos forvaltning IKS.
2. Kontrollutvalget ber om å bli forelagt en prosjektskisse med forslag til problemstillinger og et estimert ressursehov før det fatter endelig vedtak om deltakelse.

Vedlegg

Invitasjon til samarbeidsprosjekt

Særutskrift

Saksutredning

Kontrollutvalget i Hemne kommune har tatt initiativet til at eierne av Hamos Forvaltning IKS skal utføre en felles selskapskontroll av selskapet.

Kontrollutvalgets sekretariat mottok invitasjonen 28.11.2014, men kontrollutvalget har ikke hatt anledning til å behandle invitasjonen, da det planlagte møtet i desember ble avlyst.

Brevet fra Hemne er stilet til alle eierkommunene og det er sannsynlig at majoriteten av disse vil delta i prosjektet. Det betyr at fra hver av eierkommunene yter relativt sett små ressurser, men får en gjennomgang av selskapet av betydelig høyere verdi.

Orkdal kommune har allerede takket nei til å delta i selskapskontrollen. Bakgrunnen for avslaget er at kommunestyret endret innstillingen fra kontrollutvalget under behandlingen av plan for selskapskontroll og fjernet Hamos forvaltning IKS fra listen over selskaper som var aktuelle for selskapskontroll. Det medfører at de øvrige kommunene må bidra med noe større revisjonsressurser. Hvor store ressurser som faller på de øvrige eierkommunene blir først klart når revisjonen har utarbeidet en prosjektskisse og det foreligger et estimat over det totale ressursbehovet.

I Meldal kommunes plan for selskapskontroll 2015-2016 er Hamos forvaltning gitt førsteprioritet blant de aktuelle selskapene.

Kontrollutvalgsekretariatets konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til plan for selskapskontroll, der Hamos Forvaltning har høyeste prioritet. Vi viser også til særutskriften fra Hemne kommune og til vedlagt invitasjon fra kontrollutvalget i Hemne og anbefaler at kontrollutvalget deltar i selskapskontrollen av Hamos forvaltning IKS. Det er rimelig at utvalget blir forelagt en prosjektskisse og et estimat over hvor store revisjonsressurser Meldal kommune må bidra med før kontrollutvalget fatter endelig vedtak om å delta.

Kontrollutvalgene i
Snillfjord
Agdenes
Rindal
Rennebu
Hitra
Hemne
Meldal
Frøya
Skaun
Orkdal
Surnadal

Vår saksbehandler: Torbjørn Brandt, tlf. 930 65 722
E-post: torbjorn.brandt@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 14/146-1
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 28.11.2014

Invitasjon til samarbeidsprosjekt

Hemne kontrollutvalg behandlet i sak 28/14 igangsetting av selskapskontroll.

I plan for selskapskontroll 2015-2016 for Hemne kommune er Hamos forvaltning IKS satt først i planen. Utdrag fra planen er gjengitt under:

Hamos forvaltning IKS har ansvar for omfattende offentlige oppgaver innenfor renovasjon for eierkommunene. I tillegg driver selskapet innenfor sin konsernstruktur en hel rekke andre oppgaver innenfor tilgrensende virksomhet, slik som kommersiell innsamling av næringsavfall, resirkulering og innkrevingsvirksomhet. En problemstilling som har kommet frem i analysearbeidet er hvorvidt disse virksomhetene er tilstrekkelig adskilt, hvorvidt den kommersielle virksomheten bidrar positivt til primærvirksomheten og hvorvidt all virksomheten er innenfor selskapets formål og eiernes intensjoner.

I tråd med planen besluttet kontrollutvalget å gjennomføre en selskapskontroll som forvaltningsrevisjon av Hamos Forvaltning IKS. Kontrollutvalget fattet følgende vedtak.

1. Kontrollutvalget bestiller selskapskontroll som forvaltningsrevisjon av Hamos forvaltning IKS.
2. Kontrollutvalget ber sekretariatet invitere alle eierkommuner for å undersøke om bestilling kan gjennomføres som et samarbeidsprosjekt.
3. Kontrollutvalget ber sekretariatet avklare ressursrammer og leveringstidspunkt med revisjon Midt-Norge IKS når vedtakets punkt 2 er avklart.
4. Kontrollutvalget ber revisor legge frem prosjektskisse som oversendes kontrollutvalgene i de kommuner som deltar i samarbeidsprosjektet.

Vi viser til vedlagt møteprotokoll med saksutredning for ytterligere informasjon.

I selskaper der flere kommuner er eiere, særlig der flere kommuner med samme revisor er eiere, kan det være hensiktsmessig å inngå samarbeid om selskapskontroll, både av ressurs hensyn til revisjonsarbeidet og av hensyn til at selskapet ikke skal pålegges kontroll oftere enn nødvendig.

De fleste kontrollutvalg har fått delegert myndighet til å både prioritere mellom aktuelle prosjekter og til å foreta endringer i planperioden.

Oppstart av prosjektet legges til tidlig vår 2015. Sekretariatet ber om tilbakemelding fra kontrollutvalgene i de kommuner som ønsker å delta i god tid før dette.

Med hilsen
Kontrollutvalgssekretariat Midt-Norge IKS

Torbjørn Brandt
konsulent

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Igangsetting av selskapskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hemne kommune

Møtedato

27.11.2014

Saksnr

028/14

Saksbehandler: Torbjørn Brandt

Arkivkode: 037, &58

Arkivsaknr.: 11/140-18

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

1. Kontrollutvalget bestiller selskapskontroll som forvaltningsrevisjon av Hamos forvaltning IKS.
2. Kontrollutvalget ber sekretariatet invitere alle eierkommuner for å undersøke om bestilling kan gjennomføres som et samarbeidsprosjekt.
3. Kontrollutvalget ber sekretariatet avklare ressursrammer og leveringstidspunkt med revisjon Midt-Norge IKS når vedtakets punkt 2 er avklart.
4. Kontrollutvalget ber revisor legge frem prosjektskisse som oversendes kontrollutvalgene i de kommuner som deltar i samarbeidsprosjektet.

Protokoll

Sekretariatet redegjorde for saken.

Innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget bestiller selskapskontroll som forvaltningsrevisjon av Hamos forvaltning IKS.
2. Kontrollutvalget ber sekretariatet invitere alle eierkommuner for å undersøke om bestilling kan gjennomføres som et samarbeidsprosjekt.
3. Kontrollutvalget ber sekretariatet avklare ressursrammer og leveringstidspunkt med revisjon Midt-Norge IKS når vedtakets punkt 2 er avklart.
4. Kontrollutvalget ber revisor legge frem prosjektskisse som oversendes kontrollutvalgene i de kommuner som deltar i samarbeidsprosjektet.

Vedlegg

Forslag - Plan for selskapskontroll 2015-2016

Plan for selskapskontroll 2012-2013 - vedtatt

Saksutredning

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m.¹

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll). Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon.²

Kommunene er lovpålagt å håndtere husholdningsavfall. Denne oppgaven er av vesentlig betydning for innbyggerne. Håndtering av husholdningsavfall skal skje etter selvkostprinsippet. Husholdningsavfallsgebyret kan derfor ikke overstige de faktiske kostnadene ved avfallshåndtering.

Håndtering av næringsavfall er konkurranseutsatt og skjer på kommersielle vilkår. I Hemne utføres begge oppgavene av Hamos Forvaltning IKS.

Både i vedtatt plan for selskapskontroll 2012-2013 og i forslag til plan for selskapskontroll 2015-2016 er Hamos Forvaltnings IKS prioritert først.

Selskapet har ansvar for omfattende offentlige oppgaver innenfor renovasjon for eierkommunene. I tillegg driver selskapet innenfor sin konsernstruktur en hel rekke andre oppgaver innenfor tilgrensede virksomhet, slik som kommersiell innsamling av næringsavfall, resirkulering og innkrevingsvirksomhet. Selskapet eies av Snillfjord, Agdenes, Rindal, Rennebu, Hitra, Hemne, Meldal, Frøya, Skaun, Orkdal og Surnadal.

For kommuner som håndterer både husholdningsavfall og næringsavfall eksisterer det en risiko for ulovlig kryssubsidiering. Årsaken til risikoen er både fordi de norske reglene ikke er tydelige nok og at kommunene ikke følger gjeldende regelverk, noe som er påpekt av EFTAs overvåkningsorgan ESA.

Mulige problemstillinger i en selskapskontroll vil kunne være hvorvidt:

1. Virksomhetene er tilstrekkelig adskilt.
2. Den kommersielle virksomheten bidrar positivt til primærvirksomheten.
3. Selskapets organisering hensiktsmessig.
4. Myndighet delegeres til selskapets datterselskaper og lovmessigheten med slik delegering.
5. Virksomheten er drives innenfor selskapets formål og etter eiernes intensjoner.

¹ Jf. kommuneloven § 77 nr. 5

² Jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner kap. 3. og forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 14, sml. kommuneloven § 77 nr. 4.

For Hemne kommunes eierintensjoner vises det til kommunestyrets eierskapsmelding vedtatt 22.mai 2012.

Et samarbeidsprosjekt er hensiktsmessig med tanke på en samlet ressursbesparelse for eierne avsatt til revisjonsarbeid og av hensyn til at selskapet ikke skal kontrolleres oftere enn nødvendig.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å bestille en selskapskontroll som forvaltningsrevisjon av Hamos forvaltning IKS. Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å utføre prosjektet som et samarbeidsprosjekt med de øvrige eiere av Hamos Forvaltning IKS og at sekretariatet får i oppgave å invitere samtlige eierkommuner til å delta. Når det er klart hvilke eierkommuner som ønsker å delta, skal sekretariatet avklare ressursrammer og leveringstidspunkt med Revisjon Midt-Norge IKS.

Saken fremmes under forutsetning at kommunestyret vedtar plan for selskapskontroll for 2015-2016. Kontrollutvalget har i plan for selskapskontroll 2012-2013 prioritert Hamos forvaltning IKS først og fikk delegert myndighet av kommunestyret i sak 98/12 til å foreta endringer i planperioden. I tilfelle kommunestyret velger å ta bort Hamos forvaltning IKS fra plan for selskapskontroll 2015-2016 anmoder sekretariatet kontrollutvalget å utsette behandlingen av bestilling av selskapskontroll for 2015.

Eventuelt

Behandles i utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget i Meldal kommune	13.02.2015	005/15
Saksbehandler: Torbjørn Berglann		
Arkivkode: 033, &17		
Arkivsaknr.: 15/8-3		

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Saken legges fram uten innstilling.

Godkjenning av møteprotokoll

Behandles i utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget i Meldal kommune	13.02.2015	006/15

Saksbehandler:	Torbjørn Berglann
Arkivkode:	033, &17
Arkivsaknr.:	15/8-4

Kontrollutvalgsekretariatets innstilling

Protokollen godkjennes.

Saksutredning

Protokollen legges fram i møtet.